

**COL·LECCIÓ DE BONES
PRÀCTIQUES D' EDUCACIÓ
PER AL DESENVOLUPAMENT
SOSTENIBLE**

nº 9

**SEMBRANT LLAVORS EN
UN AMBIENT ECOSOSTENIBLE
AMB TOTES LES FORTALESES
DE LA COMUNITAT EDUCATIVA!**

CRÈDITS I LLICÈNCIES

Catàleg de publicacions del Ministeri: sede.educacion.gob.es/publiventa

Catàleg general de publicacions oficials: cpage.mpr.gob.es

Títol: *Bones pràctiques d'educació per al desenvolupament sostenible. Sembrant llavors en un ambient ecosostenible amb totes les fortaleses de la comunitat educativa*

Autors: Maria Isabel Reyes Sánchez, Rosario Casau González, Cristina Hidalgo Morillo, Maria del Carmen Benítez Lorente, Maria Antonia Tur Ribas, Catalina Marí Tur, Enriqueta Díaz Soria

Autor de la traducció: Miguel Ángel Pérez Reyes

MINISTERI D'EDUCACIÓ I FORMACIÓ PROFESSIONAL

Secretaria d'Estat d'Educació

Subdirecció General de Cooperació Territorial i Innovació Educativa

Edita

© SECRETARIA GENERAL TÈCNICA

Subdirecció General d'Atenció al Ciutadà, Documentació i Publicacions

Edició: 2024

NIPO (línia): 164-24-165-8

Obra publicada amb llicència Creative Commons Reconeixement-No comercial-Compartir sota mateixa llicència 3.0

Disseny: Pilar Hernández Gonzalo

Maquetació: Cristina Rico Iboleón

Publicació inclosa al Programa editorial del Ministeri d'Educació i Formació Professional de 2024 i editada pel Ministeri d'Educació, Formació Professional i Esports d'acord amb la reestructuració ministerial establerta per Reial Decret 829/2023, de 20 de novembre.

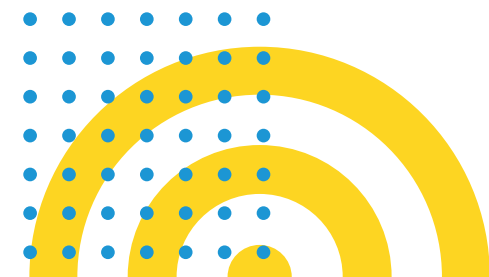
COL·LECCIÓ DE BONES PRÀCTIQUES D' EDUCACIÓ PER AL DESENVOLUPAMENT SOSTENIBLE

Cada dia és més evident la necessitat d'actuar per abordar els reptes i desafiaments que enfrontem com a humanitat. Les grans desigualtats i pobresa existents, més exacerbades per la crisi pandèmica, i la crisi climàtica i mediambiental, ens interpel·len com a societat en tot allò relacionat amb els nostres drets i obligacions. L'educació per al desenvolupament sostenible té un paper fonamental en la generació de processos que facin possible transformar la nostra societat en una més justa, inclusiva, pacífica i solidària, i que ens permeti promoure millores substancials en la forma de relacionar-nos entre nosaltres i amb l'entorn per mantenir l'equilibri amb els límits planetaris, millorant la inclusió a tots els nivells per no deixar-ne ningú enrere.

En aquesta línia, la Declaració de Berlín sobre l'Educació per al Desenvolupament Sostenible acordada en la Conferència Mundial de la UNESCO sobre l'educació per al desenvolupament sostenible, subratlla que l'aprenentatge transformador de les persones i el planeta és necessari per a la nostra supervivència i la de les futures generacions. El moment d'aprendre i d'actuar en defensa del nostre planeta és ara.

Aquesta òptica de ruptura amb models tradicionalment agressius amb les persones i el planeta ens planteja la necessitat d'avançar compromesos com a sistema educatiu, millorant les nostres pràctiques, mostrant-les i compartint el coneixement per poder oferir millors solucions que ens facin caminar transformant la nostra escola i la nostra societat.

Aquesta col·lecció de bones pràctiques d'educació per al desenvolupament sostenible té la vocació d'oferir diferents punts de vista en la millora del plànol pedagògic, en el de les xarxes educatives, l'entorn social i en l'acció de la joventut als centres educatius. La comunitat educativa en el seu conjunt és el pilar sobre el qual construir aquesta transformació necessària per fer del nostre planeta un lloc en el qual podem conviure, amb esperança, aprenent dels nostres errors i amb la seguretat que els canvis són possibles i necessaris.

SEMBRANT LLAVORS EN UN AMBIENT ECOSOSTENIBLE AMB TOTES LES FORTALESES DE LA COMUNITAT EDUCATIVA

El nostre projecte	5
1. Qui som?	6
2. Punt de partida	7
3. Pas a pas	8
4. Avaluem.....	13
5. Conclusions	15
6. T'hi animes?	16
Material complementari.....	17

EL NOSTRE PROJECTE

Sembrant llavors en un ambient ecosostenible amb totes les fortalezes de la comunitat educativa

La comunitat educativa ha coincidit en la necessitat de donar visibilitat a l'espai exterior de l'escola com un espai més d'aprenentatge. Entenem els beneficis del temps d'esbarjo com a temps educatiu beneficiós per al desenvolupament dels nens i nenes. Unint les nostres fortalezes, volem crear un espai on els nens i nenes puguin desenvolupar-hi les seves habilitats motrius, relacionar-s'hi amb la natura, socialitzar-s'hi amb els companys, viure-hi les millors experiències, desenvolupar-hi la creativitat... En definitiva, tenir un espai de joc diferent. Pensem que en l'educació sí que s'hi juga.

1. QUI SOM?

L'Escola Infantil (EI) d'Entitat Local (EL) Ses Païsses és una escoleta situada en un espai rural del municipi de Sant Antoni de Portmany de l'illa de Eivissa.

2. LA NOSTRA META

Aconseguir un municipi sostenible que prengui consciència de les accions necessàries per a conservar-lo i millorar-lo. Introduir els més petits en una visió ecològica i holística educant-los en contacte amb la natura, on puguin observar, aprendre dels seus prodigiosos sistemes i col·laborar en una relació de respecte i reconeixement de la dependència mútua. D'aquesta manera, seran capaços de contribuir a la construcció d'un futur sostenible.

6. CLAUS INSPIRADORES

La unió de les nostres fortalezes individuals per crear en el pati la millora d'un espai ecosocial.

3. PAS A PAS

A través dels Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS): 3, 4, 5, 7, 11 i 13

5. CONCLUSIONS

Implicació en la proposta pedagògica del pati de tota la comunitat educativa a través dels ODS com a eixos vertebradors de les diferents situacions d'aprenentatge.

4. RESULTATS

No solament cerquem espais físics bonics, amables..., sinó que tinguin una ferma intencionalitat educativa: ecologia, socialització, psicomotricitat, resolució de conflictes, creativitat, llibertat, exploració, experimentació, autonomia, seguretat... i que siguin un reflex de les idees, les actituds, la moralitat i les creences de les persones.

1. QUI SOM?

L'EIEL Ses Païsses és un centre d'Educació Infantil d'Entitat Local i situat en el municipi de Sant Antoni de Portmany, a l'illa d'Eivissa, concretament en el barri de Ses Païsses. Pertany al Consell Insular d'Eivissa.

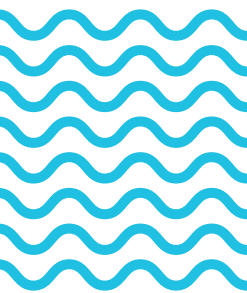
És un espai rural situat a uns 3 km del poble, format bàsicament per cases unifamiliars. Està comunicat per transport públic.

És un centre obert i innovador amb una llarga trajectòria pedagògica. Actualment, l'equip educatiu ens sentim molt motivat i ens trobem en un procés de formació i canvi reflectit en la nostra labor educativa diària.

L'entorn de l'escola permet a la comunitat educativa orientar-nos cap a una visió holística i ecològica en educar l'alumnat en un ambient natural.

Volem que l'escoleta sigui un lloc on nens i nenes, famílies i professionals convisquin, creixin i aprenquin; on el conjunt d'experiències, vivències i relacions sigui font de creixement i aprenentatge per a tota la comunitat educativa; on tots i totes hi participin aprenent els uns dels altres, i on es trobi l'estabilitat i la sorpresa, la normalitat i la novetat, l'ordinari i l'extraordinari.

És molt important també, per a la nostra escoleta, formar part de diferents programes: Programa de centres ecoambientales de les Illes Balears, Programa CEPS de les Illes Balears, Programa de Centres Educatius per a la Ciutadania Global i Transformadora de les Illes Balears i Xarxa Educativa per a la transformació Social del Fons Pitiuso de Cooperació. També és Centre Referent en Educació en Drets de la Infància i Ciutadania Global.

2. PUNT DE PARTIDA

«La majoria de patis d'escola no ens agraden o, almenys, són millorables». És la conclusió a la qual arribarem quan vam veure què els ocorre a aquests espais exteriors i perquè no estan considerats com una aula més d'aprenentatge. Això ens va fer actuar, per això, des de diferents sectors de la comunitat educativa, va sorgir la inquietud de fer una reflexió en torn al nostre pati. Famílies i educadors coincidim en la necessitat de donar visibilitat a l'espai exterior de l'escola com un espai més d'aprenentatge a tenir en compte. Vam entendre els beneficis del temps d'esbarjo com a temps educatiu beneficiós per al desenvolupament dels nens i les nenes. Unint les nostres fortaleses, vam voler crear un espai on l'alumnat pogués desenvolupar les seves habilitats motrius, relacionar-se amb la natura, socialitzar amb els companys, viure les millors experiències, desenvolupar la creativitat... En definitiva, tenir un espai de joc diferent.

Pensen que en l'educació sí s'hi juga.

A més, vam veure la importància de connectar el centre amb el context socioeducatiu, establir aliances estratègiques amb altres institucions, organitzacions de la societat civil o fins i tot ciutadans. La relació amb diferents institucions ens permet ser un centre obert a la comunitat que t'envolta.

«Un procés de creació consisteix a gestionar la creativitat entre col·lectius o persones diverses, a fi que puguin prendre part activament en el procés creatiu d'un projecte, encara que no siguin especialistes ni tinguin coneixements sobre el tema. El secret consisteix a trobar els mecanismes que permeten complementar els coneixements i habilitats que pot aportar cada persona individualment per crear alguna cosa col·lectivament». Luís Sabadell Artiga, artista i dissenyador.

3. PAS A PAS

a) Relació amb l'Agenda 2030 i Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS)

L'Agenda 2030 incorpora, de forma prioritària, la perspectiva dels drets de la infància i suposa una oportunitat per incidir en la màxima protecció de tots els nens i nenes. En definitiva, els 17 ODS i 169 fites hi impacten de forma directa o indirecta en el benestar de la infància i la seva implementació representa una clara aposta per un model social i polític que posi al centre els nens i nenes.

A més, l'Agenda 2030 ajuda a ampliar la mirada cap a noves dimensions del benestar infantil associades a l'equitat, el desenvolupament econòmic, el medi ambient i el canvi climàtic, la promoció de la pau i la protecció.

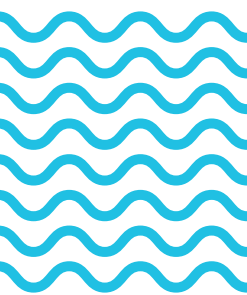
Els principals drets dels nens i nenes són el dret a la salut, a l'educació i a la protecció. Aquests drets es desenvolupen en quatre principis fonamentals: la no discriminació, l'interès superior del menor, el dret a la vida, la supervivència i el desenvolupament, i el dret a la participació. Treballar els drets del nen fa esdevenir un Centre Referent en Educació en Drets de la Infància d'UNICEF.

Els centres que treballen en el marc dels ODS han de ser llocs d'aprenentatge i experiència per al desenvolupament sostenible i, per tant, orientar tots els seus processos cap als principis de sostenibilitat. Aquest enfocament ha d'estar present al centre i en la comunitat. Aprendre en connexió amb l'entorn i el territori suposa aprenentatge de la vida real en què participen persones d'interès directe amb l'alumnat. A més, una escola verda ens ensenya a ser humils i respectuosos en el nostre compromís amb el món, fent-nos més conscients i solidaris. Aquest és el secret de la nostra supervivència i de la supervivència del nostre planeta Terra.

Els Objectius de Desenvolupament Sostenible que es reflecteixen específicament en el nostre projecte són: ODS 3, ODS 4, ODS 5, ODS 7, ODS 11 i ODS 13.

b) Objectius

- Millorar l'aprofitament dels espais exteriors, creant un ambient acollidor lliure. Obtenir un rendiment dels espais exteriors, amb zones adequades a les necessitats i interessos dels nens i nenes, unint les nostres fortaleses.
- Fer escola, promovent la col·laboració i participació. Aprofitar tots els recursos personals de què es disposa i afavorir la convivència entre docents, famílies i alumnat.
- Remarcant la importància del joc lliure, fomentant la lliure experimentació i l'aprenentatge autònom. Obrir el ventall de propostes a fi de diversificar les opcions de joc a l'hora del pati.
- Fomentar i activar una educació integral per al desenvolupament ecològic. Apropar elements naturals a l'espai de joc, introduint-hi l'ús de materials naturals i reciclats.

c) Metodologia

a. Principals continguts

Els continguts educatius per a desenvolupar aquest projecte s'organitzen en tres àrees:

1. Creixement en Harmonia.
2. Descobriment i Exploració de l'Entorn.
3. Comunicació i Representació de la Realitat.

Corresponen a àmbits propis de l'experiència i del desenvolupament infantil i han de tractar-se a través de propostes globalitzades d'aprenentatge que tinguin interès i significat per a l'alumnat. Per això, a l'hora de incloure'ls en el nostre projecte, s'han programat com a àmbits d'experiència intrínsecament relacionats entre si, motiu pel qual es requereix un plantejament educatiu que promogui la configuració de situacions d'aprenentatge.

Les situacions d'aprenentatge, que s'han dut a terme en el pati s'han desenvolupat fins ara de manera global, significativa i estimulante, ajudant a establir relacions entre elles i tots els elements que les conformen.

A través de el joc, l'experimentació, el moviment... els nens i nenes han desenvolupat les seves capacitats, podent fer hipòtesis amb els diferents materials, ambients...

En els diferents ambients, els nens i nenes poden gaudir de la música en un espai natural i lúdic, de l'experimentació amb els diferents materials i construint noves propostes, jugant simbòlicament, augmentant, així, el seu gran potencial imaginari i creatiu, relaxar-se mirant contes asseguts als bancs habilitats per a això...

b. Competències claus treballades

Les competències clau que treballarà l'alumnat en el nostre projecte s'han adoptat des d'una visió estructural i funcional en les tres dimensions que la conformen: la cognitiva, la instrumental i l'actitudinal. S'integren accions concretes per resoldre de manera eficaç les tasques significatives i contextualitzades orientades al desenvolupament integral de l'alumnat i, així, complir amb l'objectiu establert per a aquesta etapa en la Llei orgànica 3/2020, de 29 de desembre.

En el nostre projecte de pati, es dona especial rellevància als processos de coneixement i domini del propi cos i d'individualització en la trama de relacions i interaccions en l'entorn físic i social i en l'ús dels llenguatges que la fan possible. Tot això regit pel principi fonamental de respecte als ritmes individuals de cada persona i les cures essencials en un entorn afectiu, participatiu i d'igualtat que li proporcionï confiança, benestar i seguretat.

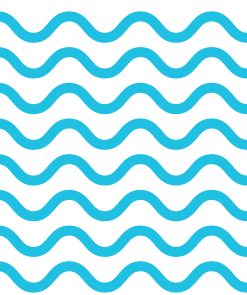
c. Línies transversals

Hem aconseguit implicar tota la comunitat educativa i, el més important, sembrar les llavors en el nostre alumnat cap a una educació ecosocial, utilitzant principis tan importants com:

- Oferir a l'alumnat una educació que afavoreixi la formació integral i que ajudi a desenvolupar totes les seves capacitats.
- Considerar el nen i la nena protagonistes de l'acció educativa.

Aquests principis els aconseguim estant regits per unes normes de convivència conegudes i assumides per tota la comunitat educativa:

- Escola pública
- Escola eivissenca
- Escola per la diversitat
- Escola ecoambiental (holística-sistèmica)
- Escola conscient
- Escola inclusiva

d. Principals activitats

A causa de la COVID, els patis es van dividir, per la qual cosa es van distribuir en diferents ambients d'experimentació i joc per cada zona segons l'edat del grup-classe.

Dins de cada ambient hi havia microambients: de joc simbòlic, d'experimentació, de mindfulness, de contes, de música...

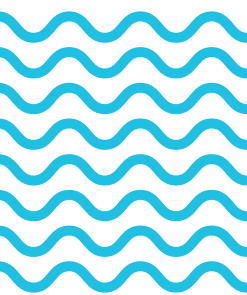
Els nens i nenes van gaudir jugant, experimentant, meditant, mirant contes, sempre amb l'acompanyament de les persones adultes que els proporcionaven seguretat i autonomia.

e. Temporalització

El projecte va començar el primer trimestre del curs escolar 2021-2022, reunint-se la comunitat educativa i debatent les diferents propostes. En el segon trimestre, es va començar a contactar amb les diferents institucions per, ja en el tercer trimestre, implementar-ho i gaudir d'aquest meravellós projecte que ja ha quedat instaurat des d'aquell curs. Actualment, els alumnes poden gaudir heterogeniament, sense grups bombolla i amb lliure circulació sense les restriccions COVID.

f. Participants/col·laboradors

Amb la participació i el compromís de tota la comunitat educativa, va ser possible materialitzar el nostre projecte. Era necessària la implicació de famílies, educadors, nens i nenes, tècnics i tècniques, així com del personal de jardineria o de l'Institut Balear de la Natura (IBANAT), per millorar el nostre espai exterior i contribuir així a la felicitat dels nostres nens i nenes.

Aquesta participació va ser possible gràcies a les reunions prèvies que varem realitzar durant el primer trimestre. Primer van tenir lloc en els claustres pedagògics de centre coordinant i programant el projecte. Després reunint les famílies una tarda i explicant-los el projecte. Es va començar per coordinar equips de treball per anar recollint materials, fabricació de mobiliari... i programant-ho. En el segon trimestre, va començar tot durant una jornada d'un dissabte. El centre va convidar les famílies a berenar. Va ser una jornada molt profitosa en la qual es va poder finalitzar la major part de les accions. Després, els petits detalls els va finalitzar l'equip educatiu del centre.

Assumint els nostres rols a través de la dimensió social, vam anar aconseguint unir les nostres fortale-
ses i crear un espai lúdic, educatiu i ecoambiental en el qual els nostres nens i nenes poguessin triar
què poder fer segons els seus sentiments en diferents moments motors.

4. AVALUEM

Avaluem positivament la implicació en la proposta pedagògica del pati de tota la comunitat educativa, perquè va generar un grau de satisfacció en l'alumnat, gràcies a la unió de les nostres fortalezes individuals per crear aquesta millora, a través de la documentació, observació de vídeos i fotos, que vam anar enregistrant en graelles. Aquests registres ens van ajudar a seleccionar materials, a crear el mobiliari, a introduir-hi els canvis necessaris i a auto avaluar la nostra acció com a equip impulsor.

a) Punts forts i oportunitats

- Transmetre tranquil·litat. S'hi implica tota la comunitat educativa, a través de la proposta pedagògica que fem visible en les diferents activitats, mitjançant fotos, vídeos, treball cooperatiu per a la proposta de millora...
- Voluntat de fer equip. Es posa la mirada en els nens i nenes com a éssers actius plens de potencialitats en un pati verd, sostenible i dinàmic.
- Gratitude. Tota la comunitat educativa sent gratitud a través del projecte centrat en les propostes pedagògiques del pati. S'observa llibertat de joc, experimentació i moviment en els nens i les nenes. L'equip educatiu té un benestar emocional basat en una proposta pedagògica oberta i flexible. Per últim, les famílies gaudeixen de poder col·laborar en les millores del pati a nivell de materials creant xarxes, inclusió, etc.
- Comunicació amb les famílies. Les famílies s'impliquen en la proposta pedagògica a través dels materials cedits, del treball en les diferents propostes del pati, etc.
- Bon humor. El benestar emocional de l'equip educatiu es transmet a tota la comunitat educativa mitjançant les nostres fortalezes (amor, acompanyament, creativitat, honestedat...) ja que, en la proposta pedagògica del pati, hem unit les fortalezes per tenir un espai on es pugui desenvolupar la llibertat de moviment i l'experimentació. Aquesta proposta pedagògica ens dona benestar al professorat pel fet de no cenyir-nos en un currículum tancat, sinó integrat. Nens i nenes gaudeixen amb les diferents propostes, la qual cosa repercuteix en les seves famílies, que poden veure i sentir el benestar de tota la comunitat educativa.

b) Punts febles, obstacles

El major obstacle ha estat el pressupost econòmic, així com la coordinació entre els diferents equips de treball, ja que, per motius laborals i familiars, va ser costós posar dates concretes per anar elaborant el projecte. Per aquest motiu, es va decidir reunir tots els implicats un dissabte pel matí per fabricar-ne el mobiliari, classificar-ne materials...

Amb el pas del temps, ens hem adonat que un gran obstacle ha estat el clima de l'illa d'Eivissa, ja que a l'hivern hi ha molta humitat i a l'estiu molt de sol. Per això, la fusta i els elements naturals sofreixen molt i necessiten un gran manteniment que és molt difícil d'aconseguir.

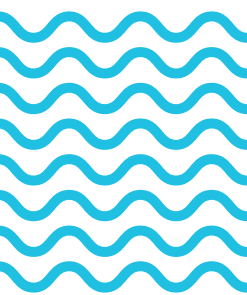

c) Aspectes innovadors

El projecte ha estat un gran repte innovador per a tota la comunitat educativa. Es destaca:

- La unió de totes les fortaleses de l'equip educatiu del centre a través de reunions de treball en les quals es van poder consensuar idees, metodologies, etc., tenint sempre en compte un pensament crític i ecosocial.
- La implicació de tota la comunitat educativa, famílies, barri, IBANAT... Gràcies a la unió del nostre equip educatiu, es van transmetre les nostres idees amb gran il·lusió i es va transformar un espai lúdic en un espai natural, verd, de lliure moviment, experimentació i joc.
- La concepció de la imatge de nins i nines com a éssers plens de potencialitats i autonomia, situant-los al centre del procés d'ensenyament-aprenentatge.
- L'elaboració d'un projecte obert, ecosocial, inclusiu, seguint com a eix vertebrador els ODS i els drets de la infància.
- L'ús de metodologies holístico-sistèmiques.

5. CONCLUSIONS

Imatge del nin i nina

Tots els nins tenen la preparació, el potencial, la curiositat i l'interès per establir relacions i involucrar-se en les interaccions socials, construint el seu aprenentatge i negociant amb tot el que l'ambient els ofereix.

L'educació ha d'enfocar-se en cada nin i nina, però no considerats aïlladament, sinó en relació amb els seus iguals, família, educadors i educadores, l'ambient de l'escola, la comunitat i la societat en general.

Perquè els nins i nines aprenguin, el seu benestar ha d'estar garantit. A més de les seves necessitats, els drets dels nins i nines hauran de ser reconeguts. Tenen dret a tenir una cura de qualitat i una educació que procuri el desenvolupament del seu potencial.

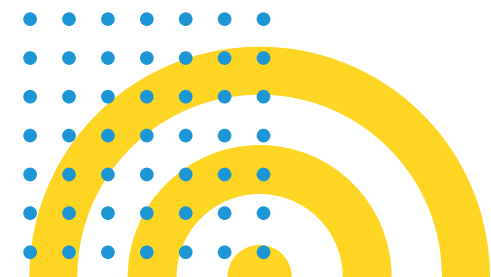
Escolta Activa

S'ha d'escoltar activament els nins i nines, coneixent els seus interessos i necessitats fisiològiques i psíquiques, oferint-los uns espais inclusius, naturals, segurs i sostenibles.

Obre't a la comunitat educativa que envolta al centre

Volem que l'escola sigui un lloc on convisquin, creixin i aprenguin nins i nines, famílies i professionals, on tot aquest conjunt d'experiències, vivències i relacions que l'escola propicia i que conformen la vida quotidiana siguin font de creixement i aprenentatge per a tota la comunitat educativa. On tots participen aprenent els uns dels altres i uns amb uns altres. On té cabuda l'estabilitat, però també la sorpresa, la novetat i el normal, l'extraordinari i l'ordinari.

El context social ofereix una gran varietat d'àmbits en els quals poder incidir educativament. La ciutat, poble o barri, amb les seves respectives característiques, presenten diverses possibilitats per posar en marxa estratègies de resolució dels problemes que es generen dins el seu territori.

6. T'HI ANIMES?

Recepta per a replicar l'experiència educativa. Elements inspiradors

Pas 1

Per començar aquest projecte, vam tractar de posar-nos en el context i experimentar jugant al pati. Ens vàrem dividir en grups i vam poder explorar totes les possibilitats que dona el pati. Així, van sorgir noves inspiracions i oportunitats que fins ara no havíem vist.

Pas 2

En tractar-se d'un projecte de participació col·lectiva, va sorgir el debat entre educadors des d'òptiques diferents, però complementàries. Així que el claustre va analitzar les tasques que duríem a terme i va prendre decisions respecte dels materials, mobiliari, espais, pressupostos i recursos, viabilitat, normativa legal, etc.

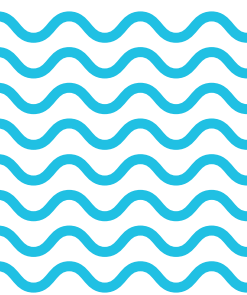
Si volíem transmetre valors respectuosos amb el medi ambient, considerariem materials tals com la fusta, roques, cordes, material de reciclatge (rodes, tubs...), plantes, troncs, terres de diferents textures, etc. Respecte a l'espai i el mobiliari, havia de ser creatiu, desenfadat, amb objectius pedagògics, que plantegessin reptes i contemplessin racons per poder-los explorar. Les propostes havien de permetre l'alumnat desenvolupar la seva autonomia, en definitiva, jugar i experimentar amb llibertat.

Pas 3

Una vegada concretades les propostes es va continuar amb la seva implementació a tota la comunitat educativa per a ser utilitzades posteriorment per totes els nins i nines.

Pas 4

És molt important l'autoavaluació dels professionals que hem realitzat el projecte, fent propostes de millora, desaprenent per aprendre de nou, sense perdre l'emoció per l'educació i els nous aprenentatges

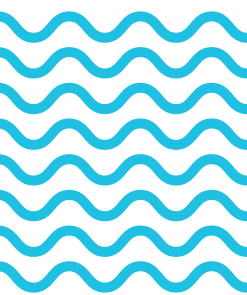
MATERIAL COMPLEMENTARI

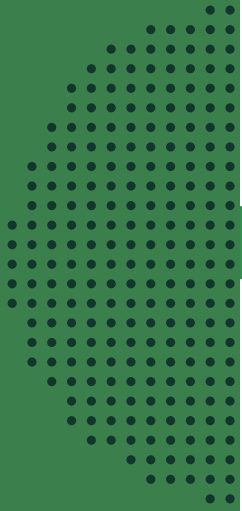
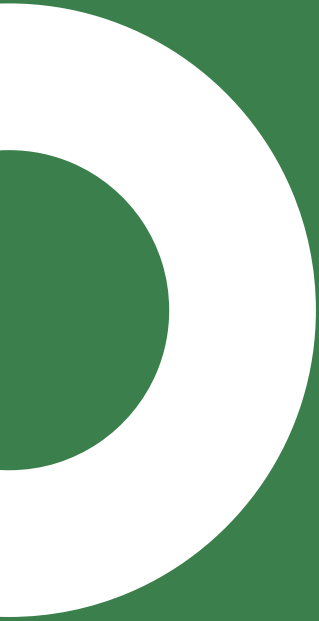
- [Decret 30/2022, d'1 d'agost, per el qual s'estableix el currículum i l'avaluació de l'educació infantil a les Illes Balears](#)
- [Llei 1/2022, de 8 de març, d'educació de les Illes Balears](#)
- [Llei 9/2019, de 19 de febrer, de l'atenció i els drets de la infància y l'adolescència de les Illes Balears](#)
- [Llei Orgànica 8/2021, de 4 de juny, de protecció integral a la infància i a l'adolescència envers a la violència](#)
- Llei orgànica 3/2020, de 29 de desembre, per la qual es modifica la Llei orgànica, de 3 de maig, d'Educació
- CAPRA, F. (2007) «Aprentatge basat en projectes», en CAPRA, F: Ecoalfabet, Lhort a l'escola. El repte de l'educació del segle actual. Revista Namaste.
- CASTRO, M. M.; FERRER, G.; MAJADO, M. F.; RODRIGUEZ, J.; VERA, J.; ZAFRA, M.; ZAPICO, M. H. (2007) La escuela en la comunidad. La comunidad en la escuela. Barcelona: Graó.
- DÍAZ-SALAZAR, R.; RODRÍGUEZ, V.; HERRERO, Y. (2017) Educación ecosocial. Cómo educar frente a la crisis ecológica. Barcelona: FUHEM Ecosocial i Icaria.

En l'educació
sí s'hi juga.

«Per a educar
un nin fa falta la
tribu sencera».
Proverbi Africà

Educa en
contacte amb
la natura

MINISTERIO
DE EDUCACIÓN, FORMACIÓN PROFESIONAL
Y DEPORTES

